

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

ЛИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН
ПО ПОДНЕ

ПРЕТПЛАТА ИЗНОС:

Месечно 4-50 драхме, тромесечно 13-50
драхми, годишње 54 драхми.

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЂАЈУ

Стан уредништва:
улица Краља Петра бр. 70.

БРОЈ 15 лепта

Уређује ОДБОР

БРОЈ 15 лепта

НОВИ ПЛАНОВИ

Швајцарска и холандска неутралност у опасности

На помолу су, изгледа, нови догађаји. Немачка озбиљно прети Холандији и Швајцарској, доводећи у питање њихову неутралност и безбедност њихових грађана.

Откуда толика смелост Немачкој и какви је разлози руководе да намерно и с планом изазива нове сукобе, и то у часу кад су скоро целокупне њене снаге ангажоване на енглеско-француском фронту? Само су две претпоставке вероватне: или Немачка рачуна да ће својом пресијом увући две граничне, суседне земље у своје друштво, или јој је потребна, у часу немогућности да победи Француску и

Енглеску, јевтинија победа над малим и слабијим државама, па да потом преко ових заграда главним својим непријатељима. Питање освајања холандских и швајцарских територија, независно од великих војних операција у Француској, не може важити као разлог да се Немачка реши на сличан корак, јер решење тога питања зависи од коначног исхода овог рата; победом у Француској и то би питање Немачка решила у своју корист.

Могло би се одмах казати: да је Немачкој одиста потребна јевтинија победа, као што јој је потребан и нови пут за »ударац« њеним противницима, а у првом реду »непомирљивој Енглеској«.

У Немачкој су духови прилично узнемиренци очигледним неуспе-

хом садашње немачке офанзиве. Међутим, немачки војни кругови немају могућности да ту узнемиреност ублаже и отклоне каквим војничким успехом, јер су сви досадашњи покушаји пропали, а с тим и изазвали узнемиреност. А ипак им је потребно да ма чиме и ма на који начин отклоне последице опште узнемирености. На тај начин би се дала разумети евентуална решеност Немачке да »победи« Холандију и Швајцарску. Са том и таквом »победом« била би привремено нахрањена незајажљивост немачке масе.

С друге стране, немачки војни кругови могли би се одиста одлучити на напад на Холандију и Швајцарску из виших војничких разлога, да би, немоћни да на већ организованом фронту туку Французе, Енглезе и Италијане, створили нове секторе и преко прве загрозили Енглеској, а преко друге Француској и Италији. На први поглед ствар изгледа прилично невероватна; али кад се размотри са свију страна онда се види да је не само могућа, него и да о њој треба водити рачуна.

Ако се Немци одиста одлуче на повреду холандске и швајцарске неутралности из различитих војничких нужде, а без икаквог стварног повода, они ће извесно наићи на озбиљан отпор деју нових, не бројно великих, али несумњиво способних војскака. А сем тога, они ће иза-

звати озбиљне мере од стране својих противника. Због тога још није убедљиво, да ли би они у томе своме новом потхвату постигли и онај први успех, да ли би, дакле, дошли до потребне им јевтине »победе« над малим државама; а да не би постигли оно што је од пресудног значаја, тј. да не би успели са својим планом угрожавања Енглеске с једне Француске и Италије с друге стране, — то је скоро извесно. Због чега би онда Немци стварали и тражили нове непријатеље? На то питање могуће је само један одговор: Због безобзирности у избору средстава и безизлазности свога положаја.

ПОЛИТИЧКЕ ВЕСТИ

Црих, 16. — Из Берлина јављају, да је преставник максималиста Јов припсео у престоницу. Идуће недеље ће предати своја акредитивна писма кајзеру. Немачки министар спољних послова присуствоваће аудијенцији.

Берн, 16. — Према последњим извештајима из Берлина, потврђује се вест: да су једновременно поднели оставке канцелар Хертлинг и Капман. Кајзер није уважио оставке, очекујући резултат офанзиве на западном фронту.

Лондон, 16. — Рајтерова Агенција јавља, да је холандска влада одбила да се потчини економским захтевима Немачке.

РАТ ДО ПОБЕДЕ

Изјава америчког министра спољних послова

Лондон, 16. априла. Из Вашингтона телеграфшу: Министар спољних

послова г. Лансинг дао је новинарима следећу изјаву: »Савезничке су армије чврсто спојене и сачињавају такву брану, да пруски бесније у стању апсолутно ништа да учини. Човечанска ствар тражи да ми у овом гигантском рату победимо онога који хоће да управља целим светом. Пруски милитаризам спутава слободу свих људи у циљу да их себи потчини. Немци су апеловали на своју снагу, а наша је света дужност да се успротивимо и да се одупиремо до победе. Америка, колевка слободе, испуниће своју дужност и учиниће све што је могуће само да се постигне победа.

Чврстим поуздањем гледамо у будућност, јер знамо да се налазимо на страни великих демократија које су се храбро бориле и дуго осујећивале тежње Немачке. Потребне је наставити борбу до остварења циљева које је председник Вилсон објавио. Наша је дужност да триумфујемо и триумфовањемо. Овај се рат мора свршити једино на тај начин«.

НЕМОЋ НЕМАЦА

Признање немачког критичара

Црих, 16. априла. Познати немачки публициста, капетан Персиус, коментаришући догађаје на западном фронту, пише: »Шта се може догодити ако континенталне снаге Спораума буду тучене? Чак ако сувоземни рат и престане, ми не можемо пребацити наше трупе у Енглеску све док не дође до британске флоте господар мора. Погребан нам је, дакле, сумаренски рат, да би умањили активност енглеске и америчке флоте. Али колико времена треба, па да се тај циљ оствари? Нико није у стању да предвиди свршетак рата. Па зар се, нај-

зад, не може постићи озбиљан компромис између зараћених држава? Апсолутно је потребан споразум, јер сваки од противника зна да не може уништити другог. Измирење би лакше било сада пошто су нас фон Јагов и кнез Лихновски уверили, да Енглеска није одговорна за рат, као што је до сада цео немачки народ веровао. Треба радити на томе, да се са свршетком рата на суву заврши и рат на мору«.

Ко је смео писати у Немачкој на овај начин, пре садашње офанзиве.

НАПОРИ ЕНГЛЕСКЕ

Енглеско учење у рату

Лондон, 16. априла. Коментаришући војну ситуацију и учење Енглеске у рату, Дејли Мел вели: »Велика Британија ангажована је на разним фронтима и на разне начине и на сваком фронту она пролива обилно своју крв.

На западном фронту милиони енглеских војника, са француским армијама и америчким трупама, одупиру се навали Немаца. На фронтима у Турској Енглеска подноси исти ратни терет.

У Источној Африци она ће ускоро онеспособити и последње остатке немачке колонијалне војске. Њена марина од 450.000 људи на вечитој је стражи. Трговачка енглеска марина од 200.000 људи узела је на се одговорност да транспортује људе, животне намирнице и муницију разним народима и савезничким војскама.

Велика Британија нема разлога да се стиди онога што је учинила. Ми знамо да исти дух пожртвовања влада и у

Америци. Сједињене Државе и Савезници устали су ради одбране прав-

де и права. Међутим Немачка хоће насиљем да управља светом«.

ИЗ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Крф, 15. априла. Јуче по подне продужена је дебата о кредитима. Први је говорио Дража Павловић, замерајући Влади: што у заступању народних интереса није довољно агилан и што у вођењу наше националне политике није енергичан: што није како треба организовала рад на југословенској идеји, у ком погледу је Југословенски Одбор много активнији од Владе; што није установљено нарочито министарство за националну пропаганду; што се солунским процесом претерало. Са свега тога његова група, солидарна са осталом опозицијом, не да тражене кредите.

Одговарајући, господин Пашић изјављује: да су замерке Павловића неосноване. Србија је стварно отпочела водити националну политику тек од доласка радикала на управу. Пре њих Србија је познато конвенцијом са Аустро-Угарском била сва упрегнута у кола Двојне Моноархије и служила је само њеним завојевачким циљевима на Балкану. Са уласком радикала у Министарство Спољних Послова наступа обрт. Наша просветна акција у Старој Србији и Македонији јача, број наших школа расте и штетан утицај бугарске пропаганде у овим класичним српским земљама сублија се. Иако је наше браће било и у Аустро-Угарској, ипак је сва просветна акција нашег Министарства Спољних Послова била управљена на Стару Србију и Македонију, где је наш елемент био културно заостао и наша национална полити-

ка првобитно имала циљ: ослобођење наше браће испод турског јарма; јер је немогуће било водити успешно борбу једновремено на два фронта, прво је требало свршити са једним непријатељем, па тек потом, и то тек кад наступи повољна међународна ситуација, а никако пре времена, покушати ослобођење наше једнокрвне браће под Аустро-Угарском. Кад смо 1914. године били нападнути, наш је задатак у првом реду био одбрана, а тек по том рад и искоришћавање овог момента за осигурање наше заветне мисли о ослобођењу и уједињењу свију Срба, Хрвата и Словенаца у једну државу. Радикална је политика била национална од свога почетка и таква ће остати. Сви наши национални успеси последњих година дело су те радикалне националне политике.

Односно замерке да је рад Југословенског Одбора агилнији од рада Владе, господин Пашић одговара: да је влада у интересу саме идеје упутила чланове Југословенског Одбора да се сами лично што више ангажује за уједињење Југословена и уверавају државнике и јавно мњење у државама Споразума, да смо један народ, у име кога и они траже оно исто што и Српска влада, те да нам се не би рекло да ми то сами тражимо из империјалистичких рачуна. И кад је европска јавност акцијом нашом и њиховом била довољно обавештена, дошла је Крфска Декларација, где су јасно изложени наши заједнички народни идеали. На замер-

КАРТЕ ИЗ СРБИЈЕ

— У нашем уредништву имају карте из Србије: Паја Поповић од Мице Поповић из Јагодине. Миленко Николић, од жене Кадивке из Багрдана. Коста Васиљевић, учитељ од Даринке Васиљевићке из Младеновца. Чедомир и влада Вукојевић од мајке Зорке из Јагодине. Љубица Радивојевић из Јагодине пише зету Љуби (презиме непознато). Милан Тодоровић, од Жике Стајића из Јагодине. Станоје Стефановић, од Десе из Јагодине. Јања Вучковић, од Бате П. Селаковића из Јагодине. Душан Трајковић од Босе Трајковић из Јагодине. Живојин Николић, од Милице Кузмановић, из Јагодине. Живојин Вукић, од своје жене Ангелине из Јагодине.

Станоје Матић, од оца Вуче Матића из Јагодине. — Код Махајла Дучића, болничара, реконвалесцент, оделење п. бр. 333, имају карте из Србије: Ристо Дучић од Миросава Дучића Симића из В. Жуге (Пријепоље). Дико (презиме непознато) од Симе Ђоковића из Пријепоља. Коста Дробњак од Даринке Ђоловић из Пријепоља. Јелесије Дромљак и Савко Локимовић, оба из Пријепоља, од Наде (презиме непознато) из Гвозда. Михајло Берић, од Милица Дрчеле из Кошевине (Пријепоље). — Милосав Николић, има карту од Живке Николић, из Ниша — код Душана С. Р. Крстића, п.наред. митарља. одеља. у 1. батаљону п. бр. 56. — Код Миодрага Ј. Пе-

тровића имају карте из Србије.

Жив. Петровић, рез. мајор од Живке Петровић (место непознато). Милић Будимировић, учитељ од своје жене Милице (место непознато).

САОПШТЕЊА

— Старатељски Судија у Солуну (Краљице Олге улица бр. 95.), позива сроднике пок. Владе Петровића, бив. трг. из Смедерева, који је умро у Солуну 3. овог месеца, да му се с позивом на бр. 648, јаве или лично престану, ради потребног саслушања по маси покојног Петровића. — Ниже именована лица позивају се, да престану Комесаријату за избеглице у Солуну, или ако нису у месту, да доставе своје адресе: 1. Влада Сретеновић, учитељ, бр. 2573.

2. Драгољуб Б. Кнежевић, званичник среза колубарског, бр. 2547. 3. Стефан Нешић, бакалин — ситничар из Врање, бр. 2319. 4. Обрен Глишовић, општински деловођа, бр. 2531. 5. Немања А. Урошевић, кафеџија из Шапца, бр. 2416. 6. Филип Каралић, општински деловођа, бр. 2385. 7. Радивоје Новаковић, адвокат, бр. 2272. 8. Сотир Анђелковић, учитељ из Битоља, бр. 1954. 9. Риста Тановић, надзорник свиларства из Бевђелије, бр. 1775. 10. Ђорђе Јовановић, поштански кондуктер из Царевог Села бр. 1650. Из канцеларије Комесаријата за избеглице у Солуну, 14. априла 1918. год. Бр. 2573 — Солун. — Мирко Тодоровић обавезник чете Бр. П. XX извештава све своје другове и пријатеље да је његов до-

бри и никад непрежаљени брат Стеван Тодоровић, двадесето-четворо годишњи члан фирме Браће Тодоровића трг. из Љубовије, после кратког и тешког боловања испустио своју душу 6 овог месеца у Саклу, као обавезник трећег позива. Извештавајући другове и пријатеље, како можда је тако и мога покојног брата, обавезан сам најтоплије заблагодарити команданту г. Милошу Манојловићу као и осталима г.г. официрима, начелнику станице г. Ковачевићу и станичном особљу, свештенику г. Станку Гошићу покојником добром пријатељу, подофицирима и војницима, који испратиле мога брата до вечне куће и тиме му указаше и последњу почаст са своје стране покојнику. За навек ожалостњени за својим драгим братом — Мирко Тодоровић.

ПОШТА ЗА СРБИЈУ

— Богдан М. Стојановић, наредник штаб Добровољ. Корпуса пошта 999 моли Борисава Луковића кафеџију из Куршумлије да извести његове родитеље да је жив он: Богдан, Бошко, Александар и Стојан Младеновић. Моле за одговор. — Душан Тутулић обвез. 4 чета 1 батаљон п. бр. 48 извештава Стевана Тутулића у село Ломницу код Крушевца да је са браћом жив и здрав и моли га да извести фамилије ниже именованих да су живи и здрави и то: Душан, Раде и Стојило Тутулић, Благоје Рајковић, Драгомир, Милета и Здравко Петровић, Станимир Обрадовић, Бошко Лазаревић, Дража Милошевић, Милутин Алексић Милија Веселић, Љубомир 3-3 Мирко Тодоровић.

новић, Светозар Милановић, Милан, Алекса Милојко Стеванчевић, Владимир и Станко Степановић, Дика и Миша Миљковић, Радисав Ужарац, Гаја Младеновић, Радојко Илић, Стојило Миловановић, сви из Ломнице. Милован Анђелковић, Велисав Ђорђевић, Драгутин, Драгомир, Милутин, Стојило Живанчевић, Ђорђе Ђорђевић, Стева Живковић. Миленко Милићевић, Михаило Радоси, Воја Стеванчевић, Добросав и Арса Накић жив и здрав и моли га да извести фамилије ниже именованих да су живи и здрави и то: Душан, Раде и Стојило Тутулић, Благоје Рајковић, Драгомир, Милета и Здравко Петровић, Станимир Обрадовић, Бошко Лазаревић, Дража Милошевић, Милутин Алексић Милија Веселић, Љубомир 3-3 Мирко Тодоровић. — Драгомир Ђ. Васиљевић поднаредник 3. пол. батер. бр. 801 моли суд општине трмчарске да извеш-

ку, што није установљено Министарство пропаганде, одговара да за то не постоји надлежна одлука законодавног тела и што акцију у корист остварења народних тежња добро и смешљено води Министарство Спољних Послова са нашим дипломатским представницима на страни. На приговор о неактивности спољне политике одговара да се политика не води по шаблонима, већ према времену и приликама. У извесним моментима паметно је и целисходно бити енергијан, док би у другим моментима и под друшћким околностима енергични кораци изазвали супротно дејство. Понавља да се наша национална ствар брани и спољна политика води мудро и са довољно патриотизма. Због прилика у којима смо није могуће да у овом погледу излаже у појединости рад Министарства Спољних Послова, а стоји готов да у Министарству покаже акта и документа о томе сваком ко се интересује.

По том је говорио Воја Маринковић, доказујући да суштина парламентаризма лежи у буџетском праву парламента и да Народна Скупштина има права да не одобри буџет и кредит Влади која неужива њено поверење, те предлаже апстиненцију као једино ефикасно средство противу Владе која се ослања на просту већину без кворума.

Нему је одговорио министар Јовановић. На основу закона о пословном реду у Скупштини доказује да посланици немају права на наруштање скупштинских седница, нити на уздржавање од гласања. Сви морају бити у Скупштини од дана сазива до закључка или одлагања седница за време гласања. Сви морају гласати за или против. Ко не гласа сматра се као да је гласао против. Према томе истиче, да ако посланици хоће да поштују закон ова Скупштина има кворум и са њом може да се рада.

Осврћући се по там, на примедбе г. г. Павловића и Маринковића, да је, с обзиром на прилике и време које преживљујемо, потребна коалиција свију странака, изјављује у име Владе: да и Влада и скупштинска већина стоје на истом гледишту, само истиче, да се

коалиција не може ни замислити без претходног компромиса, без узајамног попуштања и споразума међу странкама за заједничку владавину. Али где је могућ споразум кад мањина не попушта ни у чем, већ тражи да се њени услови дословце приме? Зар може бити и реч о каквој искреној жељи мањине за споразумом кад она просто на просто хоће да наметне своју жељу величини тражећи коалицију са декларацијом гдесе заступа гледиште да је у ратно доба неопходна радикална, под условом да у њој не буде од страначких првака, ни Пашић, ни Андра Николић, ни Стојан Протић.

То је далеко од сваког компромиса и споразума. Ми нећемо диктирање; хоћемо искрено коалицију која ће

бити концентрација најбољих снага свију странака. Нека мањина покаже исту вољу и да овакву изјаву, па ће бити коалиције.

Пошто је Маринковић говорио ради објашњења са г. Министром, нагласивши да посланици имају право на излазак из Скупштине, узео је реч Драшковић, који се за њу пријавио у говору г. Министра Унутрашњих Делова, и, показујући да је овај говор г. Министра схватио као некаку претњу и атак на Народну Скупштину, говорио је о великој важности и значају Народне Скупштине, па је затим позвао опозицију да напусти Скупштину. Сви излазе сем либерала, који, после изјаве Рафаиловића да и они овој Влади не дају кредите, такође излазе.

БОРБЕ НА ЗАПАДУ

Коментари и појединости

Берн, 16. — Баварци су врло узнемирени због огромних губитака њихових војника на западном фронту. Услед јаког негодовања, које влада у Немачкој, канцелар Херлинг је позвао све шефове странака, да им поднесе успокојавајуће изјаве.

Лондон, 16. — Лорд Черчил изјавио је у Доњем Дому: да армије на западном фронту, благодарећи интензивној производњи, имају више топова и муниције него у почетку офанзиве.

Лондон, 16. — Дописник енглеске телеграфије без жица јавља: да је циљ Савезника да што више истроше непријатеља. Овај се циљ може постићи бирајући положаје где се непријатељ мора зауставити што дуже и повлачећи се на време са угрожених положаја.

На истакнутим положајима Соме ситуација је потпуно добра. Непријатељ је неспособан да продре код Ангара. Француске су трупе успеле да заузму западна предграђа села. Оне држе чврсто своје положаје између Авре и Ноа у пркос непријатељских покушаја да се заузме Ај, место од огромне тактичке важности. Непријатељ се је наао да побољша своје положаје оаде, очекујући резултате операција мало северније. Али је пропао за увек.

Цирих, 16. — Немачки листови поново саветују јавном мишљењу да не очекује претеране подвиге немачких армија. Не треба заборавити — веле листови — да нас храброст Француза и отпор Енглеза, приморавају да употребљавамо на борбеним фронтима огромне снаге. Из тога разлога наша офанзива није могла бити пренесена на којем другом сектору западног фронта.

Вазел, 16. — Посланик Хаусман, радикал, држао је прошлог четвртка у Штутгарту говор у коме је изјавио да је мир још далеко и да се народ мора припремати да поднесе и ову зимску кампању. Овај је говор изазвао огорчење код народа, јер је у потпуној противуречности са изјавом Лудендорфа, да ће се рат завршити пре краја лета.

Париз, 16. — Хавасова Агенција јавља: Борба се код Амиена завршила потпуним поразом Немаца и поред напада са огромним снагама. Борба се наставља пред Ангаром. Северније, Енглези прешавши у против-напад повратили су положаје које су им Немци одузели. Прекрече су Немци напредовали само неколико стотина метара на два места. Јуче је ситуација већ успостављена.

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

Са нашег фронта

Српски званичан извештај

Солун, 16. априла
Нова су наша одељења пешадије извршила успешан препад на непријатеља у пределу Тушина, и по извршеном задатку вратила су се у своје ровове без губитака са заробљеницима.

Са солун. фронта

Француски коминике

Солун, 16. априла
Српска је пешадија извршила успешан препад на бугарске ровове у области Доброг Поља. Енглески су авијатичари бацили једну тону експлозива на непријатељске логоре у области Сереза, Демир-Хисара и Дојрана. На грчком сектору обична узајамна артиљеријска борба. Грчка је артиљерија бомбардовала непријатељске положаје источно од Сереза. Обична активност пешадије.

Франц коминике

Париз, 16. априла

У току претпрошле ноћи јака артиљеријска борба северно од Авре и у области између Ласиња и Ноајона. Северно од Шемен де Дам Французи су извршили два успешна препада и заробили 25 војника. Одбијени су немачки напади северо-западно од Ремса, на сектору Сен Мишела, Луневила, шуме Ле Претр. Заробљено је војника.

Доцније. — Јако бомбардовање на сектору између Вилер-Брегоне и Лисе и у области западно од Ноајона. На осталом фронту дан је прошао на миру.

Енглески коминике

Лондон, 16. априла

Прекиуче после подне непријатељ је извршио напад у близини Вормезела и успео је да заузме село. Наше су трупе увече извршиле против-напад и повратиле село. Вођење су локалне борбе на обе стране канала Ипр-Колин. Наше су трупе извршиле успешне препаде јужно од Гаврела, на секторима Лана и коте 70. Заробљено је 40 војника и заплена један рововски топ и четири

митраљеза. Одбијен је немачки препад северно од Бајела.

Доцније. — Непријатељ је извршио напад у близини Локра. Локални сукоб на разним деловима борбеног фронта. Јужно од Соме наше су патроле заробиле извештај број војника. Јуче после подне непријатељска артиљерија јако је бомбардовала наше положаје на сектору Ипр.

Италиј. коминике

Рим, 16. априла

У близини Ферриера наша је патрола напала са бомбама непријатељско одељење које је, бацивши оружје, побегло. Северно од Пиаве ди Ледаро одбили смо јаку непријатељску извидницу. На осталом фронту нормална узајамна артиљеријска борба. Наше су батерије изазвале експлозију депоа муниције код Квера. Артиљерија је тукла непријатељске колоне и

АНОВНЕ ВЕСТИ

ПОМЕН НАРОНИМ МУЧЕНИЦИМА

Нарочити одбор приређује 17/30 априла у 10 сати пре подне у цркви Св. Саве помен нашим народним великанима Петру Зринском и Франу Крсти Франкопану којима су тирани одсекли главе 30. априла 1671. у Винер-Најштату.

ГИГА ГЕРШИЋ

Пресбирео јавља са Крфа: Сазнајемо да је Гига Гершић, бивши министар, државни саветник и професор Универзитета умро у Београду. Рођен у Белој Цркви у Банату, у Мађарској, око 1840. године, он је по том дошао у Србију и узео учешћа у њеној организацији државној. Био је професор међународног права на великој школи и постао је министар 1887 г. Играо је значајну улогу у политичком животу земље. Имао је великога утицаја на Србе у Аустро-Угарској и дао је многе радове од велике научне вредности из области међународног и римског права.

Слава му и вечан спомен!

ПОЛИЦИЈСКА КРОНИКА

Јуче после подне око 7 часова непознати допови

комору у покрету према брду Каприле.

ВАЖНЕ ВЕСТИ

Лондон. — Лорд Ротшилд организовао је свечаност у част првог јеврејског пука који је припео из Америке и који путује за палестински фронт. Ротшилд је том приликом држао говор, у коме је изнео да је будућност јеврејског народа тесно везана за победу Споразума.

Москва. — Немачка је доставила комесарима Совјета да она неће евакуисати не само оне територије које је заузела пре мира у Брест-Литовску, него ни оне које је посела после тога, а нарочито области Мохилев, Нарва и Псков.

Петроград. — Објављено је опасно стање у Царском Селу услед оскудице у животним намирницама.

Цирих. — Из Букурешта јављају да је потписана поштанска конвенција између Румуније и Аустро-Угарске.

НАЈНОВИЈЕ ВЕСТИ

отели су из руку пакет са 14.000 драхми Стевану Францарију, овдашњем сарафу, члану фирме браћа Аврамидис, на путу из радње до његове куће.

Последња три дана извршене су још две крађе у вредности 1250 драхми.

Оптужено је двадесет лица због скупље продаје намирница.

Лондон, 16.

Вести из Штокхолма јављају о перфидном плану Немачке који се састоји у томе да олакша напредовање беле финске гарде до Петрограда и дуж јужне обале финског залива. Вероватно је да је Немачка наговорила белу гарду да заузме Петроград.

Париз, 16. — Упитан од уредника *Еко де Пари* генерал Нивел, који је приспео из Африке, изјавио је: »Ми комотно можемо регрутовати у нашим колонијама трупе које су корисне Француској. Напор Африке превазићи ће све наде Колонијалне трупе биће

готове кад се за то укаже згодан моменат».

Берн, 16. — *Фосише Цајтунг* сазнаје из Петрограда: Чешко-словачки пукови који су се до сада борили у редовима руске војске, приспели су у Владивосток. Они су изразили жељу да преко Јапана и Америке оду у Француску, где ће се борити противу Немаца. Чешки првак Масариќ, кога је Чернин пре свога пада огорчено напао, на путу је за Владивосток. Он ће отићи у Сједињене Државе где ће држати неколико конференција о чешким тежњама, а одатле ће отићи у Француску.

Цирих, 16. — Срдите претње Немачке Холандији и Швајцарској изазвале су у овим, као и у другим неутралним земљама, велико огорчење противу бесних завојевача, који у свом бесу срдите немоћи траже излаза гажењем неутралности суседних држава. У свима крајевима Холандије и Швајцарске влада велико узбуђење.

Амстердам, 16. — Затегнути су односи између Немачке и Холандије. Вести о томе, да је Немачка упутила Холандији ултиматум, демантују се с холандске службене стране.

Берн, 16. — Немачка је поред осталог тражила од Холандије слободно руковање са холандским железницама. Холандија је одбила ове захтеве.

Цирих, 16. — Аустријска је влада тражила од Лењинове владе да престане максималистичка пропаганда између аустријских заробљених војника у Русији.

Цирих, 16. — *Дајче Тагес Цајтунг* јавља да је генерал Блок фон Ботвиц погинуо у борбама југо-западно од Камбреа.

Токио, 16. — Сибирски је совјет наметнуо јаку контрибуцију консулима Енглеске и Данске, изјављујући да не праве разлику између руских и страних грађана.

сти моју фамилију да сам здрав као и остали из Трмчара: Јова и Драгослав Борђевић и Живановић, Кица, Рашко и Тјодор Станојло и Живојин. Из Сесемче: Љубо Вулић, Љуба Мисин, Добра, Тојица, Милосав. Из Слатине: Крсман и Живко. Из Модрице: Станојло и син, Видоје, Светомир, Младен, Јаков, Станоје, Лака, Обрад, Мијушко, Јоца и Миљко. Из Петине: Љубодраг М. Јанићијевић.

НОВА КЊИГА:

Тајна Превратна Организација, целокупан извештај са познатог претреса у Војном Суду за Официре, заједно са пресудом. Књига има 640 страна. Цена јој је 5 драхми. Поручбине треба упућивати: Никола Л. Бркић, новинару, — Солун, Краља Петра улица бр. 70 (у згради уредништва »Велике Србије»). Књига се може добити и у књижари М. Ристивојевића, код Беле Куле, у Солуну.

СРПСКА КЊИЖАРА

М. РИСТИВОЈЕВИЋА

Код Беле Куле

Препоручује поред осталих књига: Роман »Ханус« др. З. »Српску Дрму« др. 4. »Енглескињу у српској војсци« др. 3-50. Доживљаји Наредника Миладина са додатком слика из српског повлачења кроз Албанију др. 3. »Југославију« др. 2-50. »Изгнаник свете жртве« др. 2. »На Капији Будућности« превод од Анатона Франса др. 1-50. »На Рекама Македонским« др. 1-50. »На Поморљу« др. 1-50. Велики календар »Домовина« др. 1. Календар цени др. 0-40. Учитељ енглеског језика од Ђ. Петровића у меком повезу др. 3-50 у тврдом др. 5. Уџбеник француског језика од Алкалаја др. 4 — од Плеца др. 2-50. Свеске »Мале Библиотеке« комад 0-40 др. Венеричне болести др. 2. Нови Завет у фином повезу др. 1-50. Тајна Организација др. 5.

НОВО:

Мали ценик речник који садржи 46 страна најпотреб-

них разговора Српско-Француских, Галјанских и Енглеских писано српски др. 1-20.

Роман »Наше Срце« са сликама др. 4.

Речник од Стевовића српско-француске и француско-српске комад 6-50 драхми.

Књижара моли поштоване муштерије са фронта да поручбину врше преко курира пошто јој немогуће слати робу преко поште.

МАЛИ ЛУВР

Приспели су енглески и француски штофови од чисте вуне за одело: за људе и децу. Готово одело за децу. Разноврсни галантеријски и парфимеријски артикли. Радна израђује цивилно и војно одело. Цене умерене. Продаја ангро и на парче. 6-10

СРПСКИ МАГАЦИН

ДУШАНА СТОЈАНОВИЋА

Навахија Ламбо ул. бр. 36 пошавши од хотел Париза ка Покривеној Чаршији прва улица десно у непосредној близини Бурмалицамајте

ПРАКТИЧНИ УЉБЕНИК

Француске конверзације у вези са граматиком уџбеник и за самоуке саставио Др. Д. Алкалај из Београда

Може се добити у свима бољим књижарама и у *Путничком Базару* у Солуну преко пута желез. станице. Цена драх. 4. 4-10

Д-р АЛЕКСАНДРИЋЕС

Специјалиста за интерне болести

Директор Болнице за заразне болести

Прима свакога дана од 11 и по до 12 и по часа у француској апотеци, ул. Франк бр. 35, а од 3-4 код куће, у улици Престолонасл. Ђорђа бр. 35. Из. Инјекција салварзана и галила против сифилиса. 6-15

ШТАМПАРИЈА

»ВЕЛИКА СРБИЈА«

Штампарија »Велике Србије« снабдевена је свим потребним материјалом и машинеријом за израду свих штампарских послова, као: књига, формулара, плаката, оласа и т. д. и то осим српског и на свима Савезничким језицима. Послови се примају у штампарији »Велике Србије«, ул. краља Петра

бр. 70 (прва трамвајска станица од Камаре, идући ка жељ. станици). Израда брза, тачна и солидна. Цене врло умерене.

КАФАНА »ВАЉЕВО«

Иштатијева улица бр. 320

Препоручује своје Његошко вино, које ће га продавати само за ускршње празнике, као и остала природна пића. Поред кафе пре поручује и своју добро уређену српску кухињу. За посету моле Драгић и Теша Ваљевци

СИФИЛИС и све венеричне болести лечи са потпуним успехом

директор болнице венеричних болести у Солуну Д-р ХРИСТ. ХРИСТОДУЛУ прима у својој клиници: од 3 до 6 и по час. по подне ул. Егнатија бр. 314, улаз на ул. Методио 15. 14-30

ПАЈЊА

Пивница и Гостивница »БЕОГРАД«

улица Краља Ђорђа бр. 74 мало подље од Официрског Дома

отворила је своју лепу летњу башту покрај самог мора, заштићену од солунске прашине. Са баште је леп изглед на море и цело солунско пристаниште.

Цело дана точи се — у чашама — свеже солунско пиво.

Ко жели да проведе угодно време; доручкује, руча и вечера чиста српска јела и разне друге закуске нека посети пивницу »БЕОГРАД«.

Препоручује се Ђвра К. Васић трговац Београђанин 8-12

Штампарија

»Велика Србија«